

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională
pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru realizarea Proiectului
de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii
(Proiectul ÎMMM), semnat la 7 iulie 2022**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru realizarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii (Proiectul ÎMMM), semnat la 7 iulie 2022.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul economiei

Sergiu Gaibu

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

**pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova
și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD)
pentru realizarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor
micro, mici și mijlocii (Proiectul ÎMMM)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru realizarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii (Proiectul ÎMMM), semnat la 7 iulie 2022.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

ARGUMENTAREA NECESITĂȚII

ratificării Acordului de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru realizarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii (Proiectul ÎMMM)

A. Descrierea tratatului

Informații generale.

Proiectul Acordului de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) (în continuare – Acord de împrumut), în vederea realizării Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii (Proiectul ÎMMM), este elaborat de către BIRD și ulterior consultat și negociat de către Ministerul Economiei în strânsă colaborare cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Ministerul Justiției, precum și în coordonare cu Cancelaria de Stat.

Acordul face parte din categoria tratatelor interstatuale și are drept scop atenuarea impactului negativ al pandemiei COVID-19 asupra sectorului IMM și susținerea în continuare a Guvernului în sporirea competitivității la export a întreprinderilor din Moldova și reducerea constrângerilor și a poverii cadrului de reglementare asupra mediului de afaceri.

Finanțarea pentru Proiectul ÎMMM, a fost solicitată de către Guvernul Republicii Moldova prin scrisoarea Ministerului Finanțelor nr.14/3-07/430 din 25.10.2021, ca urmare a discuțiilor în cadrul misiunilor de monitorizare și suport la implementarea Proiectului de Ameliorare a Competitivității II (PAC II).

PAC II și-a încheiat activitatea la 31.12.2021 cu îndeplinirea tuturor indicatorilor de performanță și progrese satisfăcătoare în realizarea obiectivelor stabilite la toate componentele cu o rată de valorificare a resurselor de peste 98 la sută.

Informații privind conținutul tratatului.

Acordul de împrumut stabilește condițiile, scopurile și termenele de finanțare pentru Proiectul ÎMMM, care reprezintă un proiect investițional în valoare totală de 47,5 mil. Euro, din care sursa BIRD constituie 17,7 mil.Euro, restul fiind acoperit de Acordul de finanțare cu AID pentru proiectul respectiv. Obiectivul și scopul tratatului este asigurarea îndeplinirii obiectivului Proiectului, care presupune reducerea poverii și costurilor de reglementare pentru mediul de afaceri, facilitarea accesului la finanțare și creșterea competitivității la export a întreprinderilor moldovenești. Obiectivul general va fi realizat printr-un set de activități, după cum urmează:

a) digitizarea serviciilor publice pentru mediul de afaceri și a controalelor de stat, eficientizarea actelor permissive și îmbunătățirea infrastructurii naționale de calitate pentru a reduce costurile de reglementare cu care se confruntă întreprinderile (*componenta 1*);

b) facilitarea accesului la finanțare pentru întreprinderi prin garanții la împrumuturi și sporirea capacității Fondului de Garantare a Creditelor (FGC) (*componenta 2*),

c) sprijinirea dezvoltării IMM-urilor și sporirea competitivității la export (*componenta 3*);

d) gestionarea și managementul Proiectului (*componenta 4*); și

e) sprijin în cadrul componentei de suport în caz de urgență (Contingency Emergency Response Component a CERC). Aceasta poate fi activată în cazul unui eveniment de urgență (*componenta 5*). În urma unei crize sau a unei urgențe eligibile, Guvernul poate solicita Băncii realocarea fondurilor proiectului pentru a sprijini un răspuns de urgență. Odată declanșată, această componentă va putea utiliza resursele neangajate în cadrul proiectului pentru a aborda situația de urgență. O criză eligibilă sau urgență este orice eveniment care a provocat sau este de natură să provoace iminentă un impact economic negativ major și/sau impact social, asociat cu o criză sau un dezastru natural sau provocat de om. CERC nu se limitează la anumite sectoare, regiuni sau activități specifice.

În sprijinul reformelor cheie din Componenta 1 Proiectul prevede suport bugetar, care va fi debursat în funcție de îndeplinirea condițiilor bazate pe performanță (PBC), iar implementarea Componentei 2 se va efectua în baza condițiilor de debursări agreeate de ambele părți.

Acordul de Împrumut propus este un tratat nou și nu are scopul de a complementa, implementa, amenda sau substitui alte tratate în vigoare.

Termenul de valabilitate a Acordului de Împrumut este de 5 (ani) din momentul semnării acestuia, termenul de implementare fiind data de 02 august 2027. După semnarea Acordului de Împrumut urmează îndeplinirea condițiilor de intrare în vigoare a tratatului, ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova a Legii, îndeplinirea condițiilor de debursare și emiterea opiniei legale de către Ministerul Justiției.

Modul de încetare, prelungire a valabilității și modul de amendare a tratatului sunt stabilite în prezentul Acord de Împrumut și presupun urmarea tuturor procedurilor legale aferente unui tratat internațional.

B. Analiza de impact

Informații generale.

Actualitatea și importanța ratificării tratatului derivă din provocările prin care trece Republica Moldova în condițiile în care Guvernul se confruntă cu nevoi de finanțare considerabile, care vor fi dificil de realizat doar prin finanțare internă și, prin urmare, vor depinde în mod critic de capacitatea de a accesa finanțare publică externă. Efectele pandemiei COVID-19 prin contracția severă a activităților economice, precum și consecințele fenomenelor climaterice din anul 2020 și impactul crizei regionale au lovit drastic economia națională. Pandemia, iar mai recent situația regională și consecințele războiului din Ucraina, au exacerbă și ineficiențele structurale ale finanțelor publice din Moldova. Astfel, cheltuielile publice recurente deja ridicate au fost mobilizate și concentrate pentru a combate efectele pandemiei, în timp ce investițiile publice continua să rămână la un nivel insuficient și jos față de nivelurile planificate. Deși colectarea veniturilor s-a îmbunătățit după relaxarea măsurilor restrictive, pe termen mediu se preconizează că deficitul bugetar va continua să crească, deoarece urmare a inflației, transferurile publice și necesitățile enorme de investiții vor solicita și mai mult finanțele publice.

Pentru a diminua impactul negativ și consecințele factorilor externi asupra economiei în ansamblu, sunt necesare acțiuni rapide în sprijinul întreprinderilor din sectorul IMM.

Finanțarea pentru Proiectul ÎMMM se propune ca o reacție adecvată în condițiile actuale, oferind intervenții imediate de suport întreprinderilor private din Moldova, precum și intervenții post-criză pentru recuperarea economică și socială. Printre prioritățile de sprijin sunt sporirea accesului la finanțare, reducerea poverii administrative și extinderea serviciilor digitale disponibile pentru firme. În plus, finanțarea va contribui la consolidarea rezultatelor atinse în cadrul PAC II și va oferi susținere în continuare Guvernului în politicile de sporire a competitivității la export a întreprinderilor din Moldova și reducerea constrângerilor și a poverii cadrului de reglementare asupra mediului de afaceri. Scopul final al încheierii tratatului propus este asigurarea finanțării și sprijinului financiar companiilor private din Republica Moldova pentru întărirea capacităților și competitivității la export, prin intermediul instrumentelor financiare de acces la finanțare, la fel și a instrumentelor tehnologice moderne pentru digitizarea serviciilor G2B.

Proiectul Acordului de Împrumut a fost elaborat de către Banca Mondială la solicitarea Ministerului Economiei și ulterior a Ministerului Finanțelor nr.14/3-07/430 din 25.10.2021, urmare a misiunilor de pregătire și evaluare a Proiectului ÎMMM, care au avut loc în perioada decembrie 2021 - martie 2022.

E de menționat că încheierea tratatului propus nu va necesita încheierea unor tratate sau documente subsecvente, deoarece tratatul în sine descrie, *inter alia*, condițiile, termenii de intrare în

vigoare a Acordului de Împrumut (ex. aprobarea manualelor operaționale pe componente), condițiile și termenii de debursare a resurselor financiare, la fel forma și periodicitatea prezentării rapoartelor de implementare / rapoartelor financiare și de audit, etc.

Având în vedere importanța acestui proiect pentru mediul de afaceri din Republica Moldova în condițiile actuale de criză, se propune aprobarea în regim de urgență a legii privind ratificarea Acordului de împrumut pentru Proiectul ÎMMM.

Aspectul politic, cultural și social.

Proiectul ÎMMM este aliniat la Cadrul de Parteneriat cu Țara din Moldova (CPF) pentru perioada exercițiului financiar 2018-2021 și este aliniat la prioritățile Guvernului pentru a sprijini dezvoltarea IMM-urilor prin reducerea poverii de reglementare și digitalizarea serviciilor guvernamentale către firme, îmbunătățind competitivitatea la export a IMM-lor și facilitând accesul la finanțare.

De asemenea, Proiectul este aliniat și cu Documentul de abordare a răspunsului la criză COVID-19 al Grupul Băncii Mondiale și va sprijini activitățile din Pilonul 3 - Asigurarea creșterii durabile a afacerilor și crearea de locuri de muncă, precum și Pilonul 4 - Consolidarea politicilor, instituțiilor și investițiilor pentru o reconstrucție mai bună. Proiectul va sprijini reziliența fermă prin granturi corespunzătoare și garanții financiare, pentru creștere, menținerea și crearea de locuri noi de muncă.

Extinderea reformei actelor permissive prin implementarea SIA GEAP (Ghișeu Unic) în cadrul APL, precum și implementarea registrului unic integrat cu dezvoltarea sistemului digital on line de înregistrare și post-înregistrare a afacerii, sunt soluții sigure pentru reducerea riscurilor de corupție, îmbunătățirea calității și reducerea costurilor serviciilor publice prestate mediului de afaceri și cetățenilor.

De asemenea, componenta de suport bugetar este o pârghie eficientă pentru a stimula reformele și a încuraja coordonarea inter-ministerială în implementarea politicilor de dezvoltare.

Totodată, proiectul este aliniat la standardele și cerințele Băncii Mondiale în vederea asigurării unui impact benefic din punct de vedere a aspectului social și de mediu. Activitățile proiectului vor fi ghidate de Cadrul de Management de Mediu și Social (CMMS) consultat public și aprobat de Banca Mondială. Acest document stabilește activitățile și ghidează pentru identificarea potențialelor riscuri sociale legate de proiect și impactul acestuia. În acest context vor fi examinate riscurile potențiale și impactul și stabilite orientări pentru o examinare ulterioară, excluderea activităților cu riscuri sociale semnificative și furnizarea de măsuri de evaluare și atenuare pentru activitățile cu risc moderat. Totodată, CMMS descrie rolurile, responsabilitățile, intervalul de timp și resursele pentru implementarea acestor linii directoare. CMMS include, de asemenea, orientări de impact cu caracter social. Acestea oferă îndrumări cu privire la impacturile potențiale și măsurile de atenuare care trebuie întreprinse pentru finanțările care implică pregătirea de noi planuri de afaceri, noi produse sau procese de producție, care ar putea genera indirect impacturi legate de drepturile angajaților, sănătatea și securitatea acestora, discriminarea și egalitatea de șanse, precum și munca minorilor vor fi excluse din lista finanțărilor eligibile.

Aspectul economic și de mediu.

Proiectul va sprijini, de asemenea, politici pentru o redresare durabilă pe termen lung prin:

- (a) reconfigurarea firmelor și a lanțurilor locale de aprovizionare prin pregătirea pentru export;
- (b) reforma de reglementare și digitalizarea serviciilor guvernamentale, care va reduce costurile de conformare și va elimina distorsiunile în reglementarea mediului de afaceri;
- (c) consolidarea instituțională a agențiilor cheie pentru dezvoltarea sectorului privat și competitivitatea exporturilor.

Proiectul va permite aprofundarea reformelor și consolidarea rezultatelor atinse în cadrul proiectului precedent, precum și adăugarea de noi dimensiuni sprijinului acordat de Guvern sectorului privat în contextul impactului negativ al pandemiei COVID-19. Principalele domenii de intervenție a Proiectului ÎMMM includ, dar nu vor fi limitate la:

(i) *acces la finanțare prin capitalizarea fondului de garantare a creditelor (FGC)* în valoare de 14,5 mil USD pentru atenuarea riscului de credit și cerințelor mari de gaj, în special pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii. Aceasta va permite implementarea unui nou instrument cum sunt garanțiile de portofoliu prin intermediul bancilor comerciale participante, care vor complementa mecanismul actual de acordare a garanțiilor individuale în baza anumitor criterii de eligibilitate determinate. Capitalizarea fondului de garantare a creditelor va fi efectuată în 2 tranșe în funcție de realizarea anumitor condiții pentru debursare (cont separat pentru FGC, 2 acorduri semnate între ODIMM și IFP, modificarea legii 179/2016, etc);

(ii) *continuarea și extinderea sprijinului acordat IMM pentru servicii de dezvoltare a afacerilor* prin intermediul componentei de granturi de co-finanțare (5,0 milioane USD), care s-a dovedit a fi un instrument eficace și de impact pentru companiile ce vor să-și internaționalizeze afacerile sau care se integrează în lanțul valoric la export. În cadrul noului Proiect ÎMMM mecanismul de cofinanțare prin granturi (MGF) va fi gestionat de către ODIMM și se estimează că circa 300 companii vor beneficia de finanțări nerambursabile în proporție de 50 la sută din costul activităților și echipamentului procurat;

(iii) *extinderea digitizării serviciilor guvernamentale pentru întreprinderi (G2B) la nivel național și local, îmbunătățirea interoperabilității și furnizarea de servicii integrate pentru întreprinderi, precum și simplificarea mediului de reglementare (4 mil USD)*. 27 de noi acte permise la nivel național vor fi digitizate prin ghișeul unic SIA GEAP, suplimentar la cele 78 digitizate în cadrul PAC II. Având la bază rezultatele pilotării cu succes la nivelul APL Chișinău, se preconizează extinderea automatizării proceselor de eliberare a actelor permise la nivelul tuturor municipiilor și a centrelor raionale din țară. De asemenea, Proiectul va urmări îmbunătățirea interoperabilității SIA GEAP cu alte platforme și sporirea gradului de aplicare online la 65% și utilizarea platformei electronice de către mai multe autorități emitente (la moment, 135 de acte permise sunt configurate în sistem, dar doar 78 sunt utilizate în mod adecvat de către diferite agenții). Pentru circa 20% din acte permise se planifică simplificarea procedurilor de emitere.

(iv) *continuarea reformei controalelor de stat (6,85 mil USD)*, în special prin dezvoltarea unor modele și proceduri de inspectare în bază de indicatori de performanță și riscuri, actualizarea registrului actual al controalelor de stat și transformarea într-un sistem integrat e-inspecție, investiții în infrastructură și instrumente moderne pentru întărirea capacităților instituționale ale autorităților de control. Accentul va fi pus pe siguranța alimentelor, siguranța tehnică, supravegherea pieței și domeniile inspecției de mediu.

(v) *consolidarea sistemului național de infrastructură a calității (7 mil USD)* prin modernizarea laboratoarelor selectate și consolidarea capacității instituționale, extinderea serviciilor de metrologie și acreditare, dezvoltarea rețelelor și a platformelor de schimb pentru întreprinderi. O evaluare amplă a sistemului de infrastructură a calității va fi efectuată în vederea stabilirii priorităților de finanțare;

(vi) *consolidarea capacităților instituționale ale ODIMM și Agenției de Investiții (7,65 mil USD) ca verigi de legătură între stat și sectorul privat*. Principalele domenii de suport vor fi pentru consolidarea capacităților de evaluare și pregătire către export în cadrul programului existent de creștere și internaționalizare a afacerilor din cadrul ODIMM, activarea legăturilor locale cu firmele de producție străine, organizarea a diverse instruirii, misiuni de export cu participarea a circa 240 companii,

consolidarea diplomației economice, etc. În plus, Proiectul va sprijini crearea unei platforme cumpărător-furnizor la ODIMM pentru țară. Platforma va servi drept bază de date pentru potențialii cumpărători și vânzători în procesul lor de colaborare.

Toate domeniile de intervenție prevăzute în cadrul finanțării Proiectului ÎMMM vor avea un impact economic semnificativ. Extinderea reformei actelor permissive prin digitalizarea proceselor la nivelul APL, optimizarea actelor permissive în domeniile sanitar-veterinar și fitosanitar, va reduce costurile de conformare și povara cadrului de reglementare asupra business-ului, astfel climatul de afaceri va fi mai atractiv pentru investitori și, respectiv, vor spori investițiile în economia țării, care ulterior va genera și venituri la buget.

Granturile de co-finanțare pentru sporirea competitivității la export a IMM, precum și consolidarea Fondului de garantare a creditelor, în calitate de instrumente pentru facilitarea exportului și accesului la finanțare și-au demonstrat eficiența și vor avea efecte benefice, în special în diminuarea efectelor COVID-19 și fortificarea agenților economici și relansarea exportului.

În ce privește aspectul de mediu, cum s-a menționat anterior, în conformitate cu regulile și procedurile Băncii Mondiale de pregătire a proiectelor de asistență, Proiectul ÎMMM, ca și orice proiect al BM, a fost supus unei analize ample a impactului asupra mediului. Au fost elaborate o serie de documente, cum sunt Cadrul de Management de Mediu și Social (CMMS), Planul de angajare a părților interesate (PAP), Procedurile de management al muncii (PMM) și Mecanismul de gestionare a petițiilor (MGP), care descriu detaliat procedurile, inclusiv riscurile și măsurile de atenuare a acestora. Aceste documente au fost supuse consultărilor publice pe parcursul lunii februarie curent și aprobate de Banca Mondială. În acest context, o activitate aparte în cadrul proiectului o constituie examinarea riscurilor potențiale și impactului și stabilirea subiectelor pentru o examinare ulterioară, excluderea activităților cu riscuri de mediu semnificative și furnizarea de măsuri de atenuare pentru activitățile cu risc moderat. CMMS include, de asemenea, ghid de evaluare a impactului asupra mediului pentru diferite tipuri de proiecte propuse spre finanțare. Acestea oferă îndrumări cu privire la impacturile potențiale și măsurile de atenuare care trebuie întreprinse pentru finanțările care implică pregătirea de noi planuri de afaceri, noi produse sau procese de producție, care ar putea genera indirect impacturi legate de poluarea aerului, solului și a apei, defrișarea pădurilor, generarea de deșeuri, etc.

Activități specifice aferente digitizării proceselor de aplicare și emitere a actelor permissive, precum și a inspecțiilor de stat, vor asigura ca Proiectul să abordeze vulnerabilitățile climatice și să sprijine reducerea emisiilor de GES, precum și să genereze co-beneficii de atenuare și adaptare la climă.

Aspectul normativ.

Acordul de Împrumut pentru Proiectul ÎMMM nu intră în contradicție cu cadrul legislativ existent și este în unison cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte.

În ceea ce ține concordanța prevederilor Acordului cu legislația națională, se menționează faptul că a fost operate modificări în Legea 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii, prin care ODIMM a fost împuternicit cu emiterea garanțiilor de portofoliu pentru întreprinderi prin intermediul instituțiilor financiare (Monitorul Oficial nr. 115-117 din 20.04.2022).

Respectivele modificări constituiau condițiile de debursări stabilite la componenta 2 a Acordului de Împrumut.

Aspectul instituțional și organizatoric.

Aplicarea prevederilor Acordului de Împrumut nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi. Implementarea Proiectului ÎMMM va fi asigurată de către Unitatea de Implementare a Proiectului Ameliorarea Competitivității, care activează și este subordonată Ministerului Economiei în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.895 din 25.08.2005.

UIPAC are experiența în implementarea proiectelor Băncii Mondiale și dispune de capacitățile instituționale necesare pentru implementare.

Ministerul Economiei va fi autoritatea publică centrală responsabilă de implementarea proiectului, activând în strânsă legătură cu Ministerul Finanțelor, Cancelaria de Stat, Agenția de Guvernare Electronică, Agenția Servicii Publice și alte instituții publice cu funcții de susținere a sectorului privat și promovare a exporturilor, cum ar fi ODIMM și Agenția de Investiții, Institutul Național de Metrologie, Centrul Național de Acreditare, Institutul Național de Standardizare, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, alte agenții și organisme de certificare.

Totodată, implementarea componentei 2 - Acces la finanțare, se va realiza în conlucrare cu ODIMM, în special cu subdiviziunea responsabilă de gestionarea Fondului de Garantare a Creditelor, precum și cu instituțiile financiare participante, prin intermediul cărora va fi implementat programul de garantare a creditelor.

Aspectul financiar.

Bugetul total al Proiectului ÎMMM pentru perioada septembrie 2022 – august 2027 constituie 47,5 mil. Euro, din care: împrumutul acordat de BIRD în valoare de 17,7 mil. Euro și creditul AID în valoare de 29,8 mil Euro. Inițial, la faza discuțiilor cu Banca Mondială privind moneda împrumutului, a fost agreată finanțarea proiectului în dolari SUA, ulterior la etapa pregătirii negocierilor, în scopul reducerii costurilor și riscurilor, Ministerul Finanțelor a luat decizia de finanțare a proiectului în Euro. Această decizie a fost dictată de mai mulți factori, unul fiind rata „sub zero” convenabilă a EURIBOR, care influențează rata dobânzii și respectiv reduce din povara datoriei.

Repartizarea resurselor pe componente și surse de finanțare se prezintă în tabelul 1.

Tabel 1. Sursele de finanțare a Proiectului ÎMMM pe componente (Echivalentul în Euro)

Componente	Banca Mondiala	Surse de finanțare	
	US\$ million	IDA	BIRD
1. Reforma regulatoare și digitalizarea	21.85	21.85	0
<i>din care: suport bugetar direct</i>	2.00	2.00	0
2. Acces la Finanțare	15.00	0	15.00
3. Dezvoltarea ÎMMM și Competitivitatea exporturilor	12.25	8.65	3.60
4. Managementul Proiectului	0.90	0.90	0
5. Componenta de suport în caz de urgență (CERC)*	0	0	0
Total	50.00	31.40	18.60

*Se activează în situații de urgență cu realocare de fonduri de la celelalte componente.

În cadrul componentei 1 Proiectul prevede și suport bugetar, debursarea căruia va fi condiționată de performanța realizată în cadrul anumitor programe determinate de comun acord. Din experiența implementării PAC II, acest element de finanțare este o pârghie eficientă pentru a stimula reformele și încuraja coordonarea inter-ministerială în implementarea reformelor pentru reducerea poverii cadrului de reglementare, îmbunătățirea mediului concurențial, facilitarea exportului, etc. De asemenea, acest instrument devine o formă de finanțare discreționară atractivă pentru Guvern, prin care se recunoaște importanța întreprinderii unor reforme care vor contribui la eficacitatea generală și sustenabilitatea programelor. Condițiile de debursări vor fi legate de activități care sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor proiectului, în special în ceea ce privește sprijinirea reformei de reglementare și digitalizarea.

În tabelul de mai jos sunt prezentate resursele necesare pentru finanțarea Proiectului ÎMMM și impactul acestora pe componente.

Tabel 2. Finanțarea Proiectului ÎMMM și impactul investiției

Componente	Suma investiției, mil. USD	Impact anual, mil. USD ¹	Impact scontat, mil. USD ²
Reforma regulatorie si digitalizarea	21,85	8,5	44,5
<i>inclusiv suport bugetar direct</i>	2,0	n/a	2,0
Acces la finanțare (garantarea creditelor)	15,0	n/a	100,0
Suport sectorului IMM și facilitarea exportului	12,25	3,0	15,0
Gestionarea proiectului	0,9	n/a	n/a
TOTAL	50,0	11,5	159,5

E de menționat că activitățile noului Proiect au acoperire financiară în bugetul pe anul 2022 și în CBTM 2023-2025. Totuși, luând în considerare că în procesul de pregătire și evaluare a Proiectului s-a decis că prima tranșă în Euro a echivalentului de 10 mil.dolari SUA pentru capitalizarea FGC va fi alocată în anul 2022 (și nu în 2023 cum era preconizat initial), odată cu aprobarea Proiectului vor fi înaintate propunerile corespunzătoare pentru modificarea bugetului de stat pe anul 2022.

În cadrul componentelor 2 și 3 Proiectul va mobiliza capital privat prin granturi de cofinanțare și garanții financiare. Se estimează că suma totală de capital privat care va fi mobilizat în perioada de implementare a Proiectului va constitui 105 mil. USD, inclusiv 5,0 mil. USD prin contribuția de grant a beneficiarilor și 100 mil. USD în calitate de împrumuturi pentru IMM susținute de garanțiile de portofoliu oferite prin intermediul FGC.

Totodată, pe lângă întărirea capacității și competitivității la export a companiilor locale, proiectul va avea un impact considerabil asupra volumului exporturilor, astfel valoarea exportului așteptat generat de firmele beneficiare se estimează cumulativ la circa 170 mil. Euro. Proiectul va antrena în activitățile sale și sprijini circa 750 de companii, care vor participa în subprogramele „pregătirea pentru export”, „dezvoltarea lanțului valoric la export”, „misiuni de export B2B” și „Granturi de co-finanțare la export”, etc.

În aspect de angajamente financiare, Acordul de Împrumut prevede că mijloacele financiare din sursa BIRD în valoare de 17,7 mil. Euro vor fi oferite în calitate de împrumut. Urmare a negocierilor s-a convenit că acestea vor fi oferite la condiții conform prevederilor Articolului II al Acordului de Împrumut. Astfel, comisionul inițial este de 0,25% din valoarea Împrumutului, comisionul de angajament la soldul Împrumutului neutilizat este de 0,25% anual.

Valoarea principalului Împrumutului va fi rambursată în conformitate cu graficul de rambursare, prevăzut în Suplimentul 3 - Calendarul de rambursare din Acordul de Împrumut, plățile vor fi efectuate la 15 iulie și 15 ianuarie a fiecărui an, perioada de grație este de 5 ani. Achitarea principalului va începe cu 15 iulie 2027 și până la 15 ianuarie 2056 inclusiv la rata dobânzii de 1,67% / an, iar plata din 15 iulie 2057 la rata dobânzii de 1,47% / an.

Aspectul temporar.

Prin scrisoarea nr.14/3-07/430 din 25.10.2021 Ministerul Finanțelor, la solicitarea Ministerului Economiei, a adresat Băncii Mondiale demersul de a relua discuțiile cu privire la continuarea suportului Guvernului în implementarea reformelor în domeniul economic și a activităților de susținere a sectorului privat din Moldova. Ca răspuns, în perioada 13-17 decembrie 2021 a avut loc misiunea de pregătire a Proiectului ÎMMM, în cadrul căreia au avut loc discuții cu autoritățile responsabile (MF,

¹ Metodologia și calculele de impact vor fi prezentate la solicitare

² Impact reieșind din perioada de 5 ani de implementare, i.e. până la 31.08.2027

ME, ODIMM, AI, AGE, etc.) cu privire la domeniile de intervenție propuse și modul în care acestea ar putea fi implementate.

Ulterior, în perioada ianuarie-februarie 2022 echipa de proiect a Băncii Mondiale a efectuat evaluările necesare și a definitivat Documentul de analiză/evaluare a Proiectului (PAD), care a fost consultat cu autoritățile relevante în cadrul misiunii de evaluare (appraisal) desfășurată în perioada 09-17 martie 2022.

Luând în considerare formalitățile legale necesare pentru negocierea și aprobarea finanțării, precum și pentru a asigura aprobarea proiectului la Consiliul de directori ai Băncii Mondiale (preconizat pentru data de 27 iunie 2022) negocierile au avut loc la 25-26 mai 2022 .

Conform prevederilor Acordului de Împrumut acesta va intra în vigoare în termen de 150 zile din momentul semnării, perioadă în care urmează realizarea măsurilor pentru intrarea în vigoare, condiționat de efectuarea procedurilor naționale interne de aprobare a proiectelor de legi respective prin ratificare, promulgare, opinie legală, precum și realizarea altor condiții pentru punerea în aplicare efectivă a Acordului de Împrumut și anume elaborarea și aprobarea manualelor operaționale, inclusiv al manualului componentei de Granturi de co-finanțare. Durata de implementare a Proiectului se planifică pentru 5 ani, în perioada septembrie 2022 - august 2027.

C. Rezultatele negocierilor

Prin Decretul nr. 468-IX din 20 mai 2022 (*Monitorul Oficial nr. 158 din 24 mai 2022*) Președintele Republicii Moldova a decretat inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru implementarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii. În componența delegației oficiale de negociatori din partea Republicii Moldova au fost desemnați reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, ODIMM și ai Unității de implementare a proiectului. În calitate de conducător al delegației de negociatori a fost propus ministrul economiei, care a fost înputernicit pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor.

Negocierile au avut loc în perioada 25-26 mai 2022, fiind ținute în limba engleză (cu traducere în limba română) prin intermediul conferinței video între echipele de negociatori desemnate din partea Republicii Moldova și Băncii Mondiale. Au fost discutate în detalii, revizuite și agreeate următoarele documente aferente Proiectului: (a) documentul de evaluare/descriere a Proiectului (PAD); (b) proiectul Acordului de Împrumut; (c) proiectul Acordului de Finanțare; (d) proiectele Scrisorilor Informative de Debursare pentru sursele BIRD și AID; (e) proiectul Planului de impact social și de mediu și (f) proiectul Planului de Procurări.

În aspect de sumă, monedă și termeni, echipa de negociatori din partea Republicii Moldova a optat pentru o singură monedă pentru ambele surse de finanțare, astfel s-a convenit la denominarea Împrumutului BIRD în Euro în sumă de 17,7 mil. Euro. Acesta a fost aspectul esențial al tratatului care a fost modificat în urma negocierilor, versiunea inițială optînd pentru dolari SUA în calitate de monedă a împrumutului. A fost agreeat că plățile pe împrumut vor fi efectuate pe data de 15 ianuarie și 15 iulie a fiecărui an, moneda plăților fiind Euro. Împrumutul și condițiile acestuia nu sunt o operațiune de debursare rapidă (eng. Fast- disbursing option). Părțile au agreeat asupra aranjamentelor financiare, inclusiv periodicitatea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și de audit. Totodată, pe parcursul negocierilor, părțile au convenit asupra procedurilor și aranjamentelor de procurări stipulate în PAD și reflectate în Strategia de Procurări a Proiectului. În aspect de intrare în vigoare a Acordului de Împrumut, au fost discutate și agreeate condițiile și perioadă în care urmează realizarea măsurilor pentru intrarea în vigoare, inclusive parcurgerea procedurilor naționale interne de aprobare a proiectelor de legi respective prin ratificare, promulgare, opinie legală, precum și realizarea altor condiții pentru

punerea în aplicare efectivă a Acordului de Împrumut cum ar fi elaborarea și aprobarea manualelor operaționale, inclusiv al manualului programului de granturi de co-finanțare. Termenul limită de îndeplinire a acestor condiții și respectiv intrarea în vigoare nu va depăși 150 zile din momentul semnării. Procesul verbal al negocierilor a fost semnat la 26 mai 2022, din partea Republicii Moldova de către dl. Sergiu Gaibu, ministrul economiei, iar din partea Băncii Mondiale de către dl. Tarik Sahovic, specialist senior dezvoltarea sectorului privat. Pentru mai multe detalii a se consulta procesul verbal al negocierilor.

Reieșind din cele agreeate în procesul de negociere de ambele părți, considerăm că rezultatele acestora corespund cu mandatul și scopul negocierilor.

D. Aspect procedural al semnării/încheierii

Având în vedere că proiectul Acordului de Împrumut nu conține diferențe de fond față de proiectul initial, se propune adoptarea legii de ratificare, considerând avizele autorităților prezentate la etapa inițierii negocierilor, conform pct. 41 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acordul de Împrumut este semnat la 07.07.2022, în limba engleză, fiind limba autentică a textului respectivului tratat. Textul Acordului de Împrumut este tradus și în limba română.

Reieșind din faptul că negocierile au fost conduse de către Ministerul Economiei, Acordul de Împrumut a fost semnat de către ministrul economiei.

În contextul celor invocate și având în vedere importanța acestui tratat pentru Republica Moldova în condițiile actuale de criză, se propune aprobarea în regim de urgență a proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de Împrumut pentru Proiectul ÎMMM.

Secretar de stat

Vadim GUMENE

Digitally signed by Gumene Vadim
Date: 2022.07.07 16:48:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

